

U ovom broju:

- Uvodni članak Koena Bois d'Enghiena, dužnosnika Europske komisije za Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET), *Opća uprava za obrazovanje i kulturu: Posljedice za EQAVET nakon premještanja iz Glavne uprave za obrazovanje u Glavnu upravu za zapošljavanje*
- Godišnji sastanak predstavnika Nacionalnih referentnih točaka, Bruxelles, 8. i 9. listopada 2014.: Razmotrena i istaknuta pitanja
- Predstavници EU-ovih udruženja socijalnih partnera EQAVET-a iznijeli svoje prioritete u kontekstu razvoja politika EU-a - Agnes Roman (Europska konfederacija sindikata - ETUC) i Helen Hoffmann (Europska udruga za obrt, mala i srednja poduzeća - UEAPME)
- Ključne poruke s Europskoga poslovnog foruma o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju – Bruxelles, 23. i 24. rujna 2014. - Giorgio Allulli, EQAVET-ov stručnjak
- Događaji
- Što je novo

Uvodni članak Koena Bois d'Enghiena, dužnosnika Europske komisije za EQAVET, Glavna uprava za obrazovanje i kulturu

***Koen Bois d'Enghien,
dužnosnik EQAVET-a,
Europska komisija, Glavna uprava
za obrazovanje i kulturu***

Nakon izbora za Europski parlament u svibnju 2014. godine imenovana je nova Europska komisija na čelu sa Jean-Claudeom Junckerom. Nova Komisija ima ambiciozan plan rasta i donijet će bitne promjene u vezi s upravljanjem strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem unutar Komisije. Odgovornost za strukovno obrazovanje (uključujući Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju - EQAVET) i obrazovanje odraslih, kao i strategije vještina i kvalifikacija (uključujući i Europski kvalifikacijski okvir - EQF) bit će prenesena s povjerenika zadužena za obrazovanje, kulturu, mlade i građanstvo na povjerenika za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i radnu mobilnosti.

Ovakva promjena rezultat je čvrste namjere predsjednika Junckera da još više pojača napore Komisije u borbi protiv nezaposlenosti. Promjena uključuje ne samo prijenos strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i pitanja vezanih uz vještine i kvalifikacije, nego i upravljanje Cedefop-om i ETF-om. Glavna uprava za zapošljavanje (DG EMPL) ima veliko iskustvo u upravljanju agencijama (Eurofound i OSHA), a ovom će promjenom imati četiri agencije pod izravnim nadzorom. Erasmus+ programom (strukovno obrazovanje i osposobljavanje te obrazovanje odraslih) i dalje će upravljati Glavna uprava za obrazovanje i kulturu, uz usmjeravanje u politikama od strane Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i radnu mobilnosti.

Postupak bi trebao biti transparentan iz perspektive i zemalja članica i dionika. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje bit će i dalje čvrsto povezano s procesom koordinacije EU-a u području obrazovanja i osposobljavanja, a, u isto vrijeme, gradit će se na sinergiji politika - što je nadležnost Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i radnu mobilnost. Važno je istaknuti vrlo različite strukture država članica u pogledu pitanja vezanih uz strukovno obrazovanje i osposobljavanje. U nekim slučajevima ono je u nadležnosti Ministarstva rada, u nekima je u nadležnosti Ministarstva obrazovanja ili gospodarstva ili nekim drugima. Dakle, očito je da ne postoji jedno rješenje koje bi svima odgovaralo - bilo na nacionalnoj, bilo na europskoj razini.

Zbog toga što su aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja integrirane jedna u drugu, što je vidljivo i kroz integriranost programa Erasmus+, nova Komisija ostaje u potpunosti predana usklađivanju strateškog okvira u području obrazovanja i stručnog usavršavanja (ET 2020) i principa cjeloživotnog učenja koje ga nadopunjuje. Što se tiče EQAVET-a i drugih transverzalnih pitanja, poput prohodnosti između obrazovnih sektora, EQF-a, Europske klasifikacije vještina/kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO) te analize budućih potreba vještina, njima će se i dalje, na transparentan način, baviti i Glavna uprava za obrazovanje i kulturu i Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i radnu mobilnost.

Kratko priopćenje:

Novi dužnosnik odgovoran za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju

Koen Bois d'Enghien imenovan je na mjesto dužnosnika Europske komisije za EQAVET - Glavnu upravu za obrazovanje i kulturu pri Europskoj komisiji zamijenivši Sophie Weisswange koja je napustila Glavnu upravu za obrazovanje i kulturu u svibnju 2014. Prije preuzimanja ove dužnosti radio je kao dužnosnik u Jedinici za Europsku strategiju zapošljavanja te u Jedinici za radno pravo Uprave za zapošljavanje i socijalna pitanja pri Europskoj komisiji. Prethodno radno iskustvo uključuje i istraživački rad u Cedefop-u na području sektorskoga pristupa strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u Odjelu za istraživanja zavoda za zapošljavanje u Belgiji. Nadalje, ima opsežno iskustvo u upravljanju i nadzoru EU-programa dodjele bespovratnih sredstava (Leonardo da Vinci, ESF, ERDF, TEN-T i drugi). Posjeduje diplomu iz ekonomije i iz političkih znanosti.

Godišnji sastanak Nacionalnih referentnih točaka, 8.-9. listopada 2014., Bruxelles: Razmotrena i istaknuta pitanja

Na svojoj godišnjoj skupštini (Bruxelles, listopad 2014.) predstavnici Nacionalnih referentnih točaka (NRP), kao ključni sudionici u potpori provedbe nacionalnoga pristupa osiguravanja kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, imali su priliku podijeliti najnovije informacije o razvoju nacionalnih politika u osiguravanju kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i raspravljati o potrebnoj potpori i važnosti materijala razvijenih u EQAVET-u. Ključne poruke sa sastanka su:

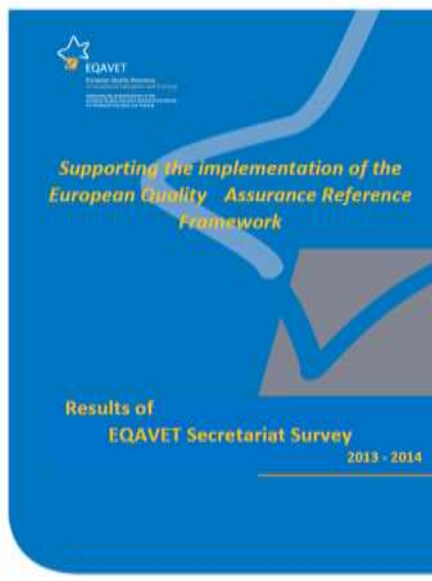
- Postoje tri glavna modela što ih zemlje koriste za osnivanje i financiranje nacionalnih referentnih točaka. U većini zemalja NRP se nalazi u okviru Ministarstva obrazovanja i dijele proračun. U mnogim zemljama NRP nema jasnu nadležnost. U Austriji i Nizozemskoj nacionalne referentne točke su izvan izravne nadležnosti ministarstva i imaju jasne ovlasti i proračun.
- U većini zemalja nacionalne referentne točke pokrivaju široki spektar aktivnosti.
- Preporuka je da nacionalne referentne točke imaju centralizirani, dugoročni i redovan proračun, a ne povremeno financiranje (primjerice financiranje iz Europskoga strukturnog i investicijskoga fonda - ESIF-a), jer bi to omogućilo dugoročno planiranje i programe rada.
- Mnoge nacionalne referentne točke imaju premalo sredstva u ovom trenutku, a očekuje se da će se sredstva smanjivati i dalje.
- Od ključne važnosti bi bilo da se ograničeni pozivi za dostavu prijedloga među nacionalnim referentnim točkama razvijaju u svrhu razmjene dobre prakse, koristeći rezultate istraživanja Tajništva i vanjskih evaluacija.
- Naglašena je snažna potreba za produbljivanjem rada u budućnosti, razvojem klastera nacionalnih referentnih točaka vezanih uz zajedničke interese i izazove.
- Preporuka skupine je i da se EQAVET proširi i na učenje temeljeno na radu (u ovom području EQAVET-ov alat za učenje temeljen na radu treba primjenjivati na razini pružatelja usluga).
- Postoji potreba za promicanje suradnje u osiguravanju kvalitete i u visokom i u općem obrazovanju. Sustavi osiguravanja kvalitete mogu pridonijeti prohodnosti između visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Od ključne je važnosti potreba za uključivanjem ključnih dionika; nacionalne referentne točke trebaju podršku kako bi razvile strategiju u svrhu rješavanja ovoga pitanja.

Predstavnici nacionalnih referentnih točaka na sastanku

Predstavljeni su rezultati istraživanja Tajništva EQAVET-a 2013. - 2014. godine. Izvješće s analizom rezultata može se naći na mrežnoj stranici EQAVET-a:

<http://www.eqavet.eu/gns/what-we-do/implementing-the-framework/progress-report.aspx>

Novosti o EQAVET-ovim radnim skupinama, EQAVET-ovi stručnjaci koji su podrška radu

Radna skupina za EQAVET i OSIGURAVANJE KVALITETE u OBRAZOVANJU ODRASLIH u KONTEKSTU KONTINUIRANOG STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, Maria Emilia Galvão, EQAVET-ov stručnjak

Članovi radnih skupina na 1. sastanku, 9. rujna 2014. u Bruxellesu

EQAVET i osiguravanje kvalitete u obrazovanju odraslih

U potpunosti je prepoznata činjenica da je Europi potrebno boriti se protiv krize nezaposlenosti, stvoriti održiva radna mjesta i jačati gospodarski rast. Također je očito da su sustavi obrazovanja i osposobljavanja ključni čimbenici u „pokretanju boljih poslova, jačega rasta i konkurentnosti“. ¹

Ti su prioriteti uzeti u obzir od:

- a) Tematske radne skupine za kvalitetu u obrazovanju odraslih, koja je preuzela raspravu o tome kako najučinkovitije poboljšati kvalitetu pružanja obrazovanja odraslih u 2011.-2013.
- b) EQAVET-ova Godišnjega foruma (2014.), na kojemu se raspravljalo o potrebi da se poveća sinergija između Europskoga referentnog okvira za osiguravanje kvalitete i osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih. U tu svrhu je na EQAVET-ovu Godišnjemu forumu osnovana radna skupina koja se obvezala da će ispuniti sljedeće zadatke:
  1. Istražiti kriterije kvalitete/indikativne opise u kontekstu obrazovanja odraslih u kontinuiranom strukovnom obrazovanju, uključujući i kriterije kvalitete (u odnosu na transparentnost i smjernice za učenike, upravljanje zahtjevima klijenata, društvenu odgovornost, infrastrukturu i opremu) i strukovnih kompetencija, *mekih* vještina² i interpersonalnih kompetencija, a prema zahtjevima tržišta rada i iz perspektive cjeloživotnog učenja;
  2. Ispitati kako se indikatori mogu koristiti za promociju osiguravanja kvalitete u kontinuiranom obrazovanju i osposobljavanju i kako mogu pridonijeti u procesu priznavanja prethodnog učenja.

Početak rujna 2014. radna je skupina održala svoj prvi sastanak i usuglasila se o nizu pitanja koja će uokviriti budući rad:

- **Zapošljivost** je vodeće načelo na kojemu se trebaju temeljiti upute, uključujući i način na koji će radna skupina pristupiti pitanju *mekih* vještina i individualnih pristupa učenju. Pretpostavka je da su obrazovanje odraslih i kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje ključni instrumenti u povećanju zapošljivosti, osobito u nadogradnji i prekvalifikacijama radne snage u trenutačnoj krizi u EU-u.
- **Tipologija rezultata:** materijal koji će se razviti trebao bi biti generički, kako bi se mogao koristiti i primjenjivati u različitim nacionalnim kontekstima. Također bi trebao biti primjenjiv na *makro* (sustav), srednjim (institucija/pružatelj usluga) i *mikro* (polaznik) razinama. "Paket materijala" koji će se razviti treba pružiti alate /smjernice/popise provjere za različite razine, primjerice:
  - a) za učenike - smjernice bi trebale biti **usmjerene na učenika**, odnosno trebale bi omogućiti pojedincima da donesu odluke temeljene na informacijama o kvaliteti dostupnih programa učenja/kvalifikacija.

---

¹ Vijeće Europske unije (2014.): *Zaključci o osiguravanju kvalitete za potporu obrazovanju i osposobljavanju*
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142694.pdf

² soft skills (UK)/life skills (USA): izraz koji se odnosi na skup karakternih osobina, društvenih vještina, jezične i govorne sposobnosti, navike, simpatičnost i optimizam, upravljanje promjenama, rješavanje problema, postavljanje ciljeva, upravljanje stresom, timski rad i kreativnost

b) za predstavnike tržišta rada - materijal koji će se razviti trebao bi naglasiti aspekt osiguravanja kvalitete u angažmanu poslodavca, s naglaskom na iskustva u konkretnim situacijama u nacionalnim kontekstima, kao što su predstavili članovi radne skupine: na izazovima, koristima i pravnom okviru koji omogućuje kvalitetnu suradnju s poslodavcima, posebice u malim i srednjim poduzećima.

Zaključno, radna skupina ima cilj i istražiti sinergije i ojačati povezanost između obrazovanja odraslih i kontinuiranoga strukovnog obrazovanja te nastaviti provoditi EQAVET-ov okvir za osiguravanje kvalitete. Do svibnja 2015. godine radna skupina će dostaviti paket smjernica za nacionalne referentne točke, pojedine pružatelje obrazovanja odraslih i kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te ostale zainteresirane dionike.

Zajednička radna skupina za EQAVET i ECVET, Keith Brumfitt, EQAVET-ov stručnjak

Članovi radnih skupina na 1. sastanku, 10. rujna 2014. u Parizu

Tijekom prošle godine neovisne evaluacije EQAVET-a³ i Europskoga kreditnoga sustava u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET-a)⁴, te konzultacije o Europskom prostoru vještina i kvalifikacija (EASQ)⁵, naglasile su vrijednost pronalazjenja novih načina za poticanje bliže suradnje između europskih instrumenata koji podržavaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Jedan od načina na koji EQAVET odgovara je osnivanje zajedničke radne skupine s predstavnicima iz ECVET-ove skupine korisnika.

Nakon poziva članovima EQAVET-ove mreže i skupine ECVET-ovih korisnika, socijalni partneri i 22 zemlje sastali su se prvi put u rujnu 2014. godine. Zajednička radna skupina pruža mogućnost članovima ovih dviju mreža za razmjenu informacija o njihovom razvoju, za

³ Završno izvješće o provedbi Europskoga referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET). Lipanj 2013., GHK. Dostupno na:

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/eqavet_en.pdf. (Dostupno od 6. 10. 2014.)

⁴ Završno izvješće o provedbi preporuka Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskoga kreditnoga sustava u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, 4. srpnja 2014. Dostupno na:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/evaluations/index_en.htm (Dostupno od 6. 10. 2014.)

⁵ Savjetovanje dionika o europskom prostoru vještina i kvalifikacija – osnovni dokument.

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/documents/skills-back_en.pdf. (Dostupno od 1. 10. 2014.)

razmjenu znanja, stručnosti i informacija te prepoznavanje područja od zajedničkog interesa u kojima zajedničko promišljanje može pridonijeti primjeni europskih instrumenata na nacionalnoj ili široj razini nekoga sustava. Cilj je ojačati suradnju, sistematizirati razmjenu informacija i dati smjernice državama članicama i savjete Europskoj komisiji. Skupina će se sastati četiri puta tijekom godine i predstaviti svoj rad na EQAVET –ovu Godišnjemu forumu u Latviji u lipnju 2015. godine i na sastanku skupine ECVET-ovih korisnika u ljeto 2015. godine.

Skupina istražuje sljedeća područja:

a) kako su ECVET-ove i EQAVET-ove ekipe surađivale na nacionalnoj/razini sustava (poduzete aktivnosti, zapreke s kojima su se suočavali, rješenja i naučene lekcije) i kako su dijelili ova iskustva;

b) koja su tehnička pitanja, temeljena na nacionalnim iskustvima i na iskustvima na razini sustava, na koja treba odgovoriti kako bi se pronašli jasni načini za suradnju;

c) smjernice o osiguravanju kvalitete koje podržavaju plan i priznavanje ishoda učenja i kvalifikacija na temelju načela ECVET-a;

d) izradbu dokumenta kao podloge za potporu aktivnosti zajedničkog učenja o tome 'kako pružatelji usluge strukovnog obrazovanja i osposobljavanja rješavaju pitanje osiguravanja kvalitete u postupcima procjene za transnacionalne mobilnosti i napredovanje u učenju'.

Skupina će koristiti dodatne procese kako bi se osigurao rad temeljen na njihovim ranijim odlukama. No, kao i sa svim radnim skupina, bit će prilike da se uzme vremena i da se razmotri smjer u kojemu se rad odvija. To je važan dio procesa, jer treba uzeti u obzir nove razvoje, primjerice u europskomu prostoru vještina i kvalifikacija; nastajanje prioriteta ili promjena smjera koji proizlaze iz imenovanja novoga povjerenika; ili novi načini razmišljanja koji proizlaze iz prijenosa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja iz Glavne uprave za obrazovanje i kulturu u Glavnu upravu za zapošljavanje, socijalna pitanja, vještine i radnu mobilnost.

EQAVET-ovi predstavnici udruga socijalnih partnera u EU-u naglasili svoje prioritete u kontekstu razvoja politika EU-a

Uloga socijalnih partnera je ključna u potpori izradbe visokokvalitetnoga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji odgovara potrebama učenika, tržišta rada i širim društvenim potrebama. Predstavnici Europskoga sindikalnog odbora za obrazovanje (ETUC) i Europsko udruženje za obrtništvo i mala i srednja poduzeća (UEAPME) u EQAVET-ovoj mreži naglašavaju važnost cjelovita pristupa osiguravanju kvalitete koji se bavi pitanjima kao što su trening nastavnika i ključnom ulogom malih i srednjih poduzeća u potpori učinkovitu učenju temeljenom na radu.

Zabrinutost sindikata zbog kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, Agnes Roman, Europska konfederacija sindikata (ETUC)

Agnes Roman

Odluka povjerenika Junckera od 10. rujna 2014. godine da se jedinice koje se bave strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem i vještinama premjeste iz Glavne uprave za obrazovanje i kulturu Europske komisije u Glavnu upravu za zapošljavanje dočekana je s odobravanjem socijalnih partnera, no uz to su izrazili i određenu zabrinutost.

Ova je promjena, s jedne strane, zaista bitan korak u stvaranju bližih veza između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i zapošljavanja učenika. Očekuje se da će to pomoći u borbi protiv iznimno visoke stope nezaposlenosti mladih u Europi.

S druge, pak, strane, sindikati obrazovanja i članovi Europskoga sindikalnog odbora za obrazovanje (ETUCE) - što predstavlja 11 milijuna učitelja i obrazovnih stručnjaka u Europi udruženih u Europsku konfederaciju sindikata (ETUC) – izražavaju zabrinutost zbog mogućih negativnih utjecaja ovoga premještaja na kvalitetu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

U svrhu postizanja atraktivnog i visokokvalitetnoga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europi ključno je motivirati učenike i roditelje u općem obrazovanju da im prvi izbor bude redovno strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Također je važno da se učenicima koji su završili srednju strukovnu školu omogući nastavak studija u tercijarnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i visokom obrazovanju. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje mora zadržati tu značajnu povezanost s općim obrazovanjem i, uz to, jačati povezanost s tržištem rada. Podjela obrazovanja i osposobljavanja između dviju glavnih uprava potaknut će bitna pitanja o kvaliteti obrazovanja i stručnosti te profesionalnoga razvoja strukovnih nastavnika i trenera.

Priopćenje sindikata obrazovanja, objavljeno 11. rujna 2014. godine, ističe da neće biti moguće postići ciljeve iz Strategije EU 2020, strateškog okvira „Obrazovanje i osposobljavanje 2020“, Izjave iz Bruges, ako je jedan bitan dio obrazovanja i osposobljavanja pod drugom upravom.

EQAVET-ovi alati i indikatori su prvenstveno razvijeni za početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te ih je potrebno dodatno unaprijediti za učenje temeljeno na radu i za kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje (CVET), što je pozitivan korak ka poboljšanju odredbi u svim područjima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i koji pridonosi većoj zapošljivosti osoba koje završavaju strukovno obrazovanje u Europi. U svjetlu navedenoga premještaja jedinice za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u

Glavnu upravu za zapošljavanje, EQAVET ima ključnu ulogu u očuvanju cjelovita pristupa kvaliteti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uz sudjelovanje socijalnih partnera.

Važnost malih i srednjih poduzeća za razvoj i radna mjesta, Helen Hoffmann, Europska udruga za obrt, mala i srednja poduzeća (UEAPME)

Helen Hoffmann

- Europska unija je na raskrižju, s visokim očekivanjima od nove Komisije, dok se suočava s revizijom Strategije Europa 2020. Kako bi došlo do oporavka nakon krize, moramo se uhvatiti u koštac s visokom nezaposlenošću i neodgovarajućim vještinama te poticati stvaranje novih radnih mjesta i razvoj odgovarajućih vještina. Vještine su odlučujuće u konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, za inovacije i pristup novim tržištima, a mala i srednja poduzeća su ta koja stvaraju 85% novih radnih mjesta.
- Ključ tih izazova je, dakle, ojačati važnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada te prevladati strukturne slabosti sustava obrazovanja i osposobljavanja i tržišta rada, što se naglašava u preporukama mnogih zemalja.
- EQAVET je podržao promjene u sustavu osiguravanja kvalitete u mnogim državama članicama. EQAVET je važan alat za primjenu načela osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, uključujući i učenje temeljeno na radu, kontinuiranom strukovnom osposobljavanju u obrazovanju odraslih te na srednjim i višim razinama znanja. Generičke vještine, tehničke vještine, digitalne vještine - sve će one biti potrebne.
- Osiguravanje kvalitete, međutim, iziskuje neprekidan i cjelovit pristup kako bi se poboljšala kvaliteta: za poslodavce osiguravanje kvalitete treba prilagoditi zahtjevima njihove tvrtke, ali je ono potrebno i strukovnim školama. Države članice trebaju poboljšati sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: one koje uvode naukovanje/učenje temeljeno na radu po prvi put, one koje prilagođavaju sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kao i one s dobro uspostavljenim sustavima. Zapravo, sustave je potrebno stalno prilagođavati u skladu s promjenama i razvojem sektora i tržišta rada.
- Trebamo jačati suradnju i partnerstvo među sudionicima na tržištu rada, socijalnim partnerima i pružateljima usluga strukovnog obrazovanja kako bi se osigurala provedba EQAVET-a. Moramo ojačati transparentnost procesa osiguravanja kvalitete za dobrobit vlasništva i međusobnoga povjerenja, uzimajući u obzir potrebe malih poduzeća.
- Nadalje, usredotočenost na ishode učenja i indikatore zapošljivosti i dalje ostaje ključna, a podaci pokazuju da u tomu segmentu nema dovoljno napretka. Proces

osiguravanja kvalitete treba se usredotočiti na kompetencije potrebne na tržištu rada. Planovi rada koji su visokokvalitetni i zasnovani na učenju temeljenu na radu učinkoviti su instrumenti za unaprijeđenje prelaska iz škole na posao.

- Zaključno, češće i bolje uključivanje organizacija poslodavaca trebalo bi osigurati širu kulturu osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. To nije opcija, već nužnost ako želimo poboljšati konkurentnost naših tvrtki i zapošljivost radnika.
- Više informacija o dokumentu UEAPME-a na: [Crafts and SMEs 2020.](#)

Ključne poruke s Europskoga poslovnoga foruma o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju – Bruxelles, 23. i 24. rujna 2014., Giorgio Allulli, EQAVET-ov stručnjak

Giorgio Allulli

Neusklađenost ponude i potražnje vještina jedan je od glavnih izazova s kojima se danas suočava strukovno obrazovanje i osposobljavanje u Europi. Čak i u zemljama s visokim stopama nezaposlenosti mladih, u sve konkurentnijem okruženju, tvrtke teško nalaze zaposlenike s odgovarajućim vještinama. S druge, pak, strane, čak se i mladi ljudi koji imaju dobre kvalifikacije teško zapošljavaju u svojoj struci.

Da bi raspravila ova pitanja, Europska komisija je ponovno u rujnu organizirala Europski poslovni forum o strukovnom osposobljavanju. Na Forumu je naglasak bio na poticanju rasta i konkurentnosti u Europi kroz razvoj bliskije suradnje među pružateljima usluga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i tvrtkama: potrebno je izgraditi i stalno oplemenjivati suradnju između obrazovanja i pružatelja usluga osposobljavanja i poslova, tako da mladi ljudi uđu u svijet rada s vještinama koje poslodavac treba. Na Forumu se naročito naglasila uloga malih i srednjih poduzeća.

Forum je okupio oko 350 dionika i predstavnika vlada, pružatelja usluga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, poslodavaca i drugih europskih i nacionalnih dionika te organizacija socijalnih partnera.

Organizirane su tri radionice, s naglaskom na to:

- kako odgovoriti na potrebe za vještinama u ključnim gospodarskim sektorima
- kako razviti strukovno obrazovanje i osposobljavanje koje je više poduzetnički orijentirano
- kako unaprijediti visokokvalitetno naukovanje.

Panel-diskusija pokazala je zašto bi škole i poduzeća trebali još više surađivati, kako se to može postići i zašto tvrtke trebaju ulagati u razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Tijekom posljednjega plenarnoga zasjedanja istaknut je problem visoke nezaposlenosti mladih: *Što strukovno obrazovanje i osposobljavanje može učiniti u onim zemljama u kojima nezaposlenost mladih prelazi 50%?* Odgovori su otkrili da je nezaposlenost mladih niža u onim zemljama u kojima se strukovno obrazovanje i osposobljavanje dobro provodi. No, što su značajke funkcionalnoga sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja?

- 1) Trebao bi biti uvelike temeljen na učenju temeljenom na radu: učenje temeljeno na radu je učinkovitije učenje, jer praktično iskustvo poboljšava učenje i motivira učenike.
- 2) Trebao bi biti temeljen na snažnom sektorskom pristupu, koji uključuje dionike na sektorskoj razini.
- 3) Treba postaviti čvrste kvalifikacijske standarde koji su priznati na nacionalnoj razini te odrediti što stolar, vodoinstalater, računovođa itd. treba znati i može učiniti
- 4) Standardi bi trebali biti postavljeni i stalno ažurirani putem sektorskih tijela od strane glavnih dionika (socijalnih partnera, komore i sl.), koji znaju svoje potrebe bolje nego itko drugi.
- 5) Standardi postignuća trebaju biti ocijenjeni i ovjereni od strane trećih strana, kako bi svi korisnici strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (poslodavci i učenici) bili uvjereni u kvalitetu ishoda učenja.
- 6) Pružatelji usluga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i tvrtke trebaju pažljivo provesti standarde, i to:
  - planiranjem odgovarajućih kurikuluma
  - osiguravanjem kvalificiranih učitelja i trenera
  - pružanjem fleksibilnoga učenja koje uvažava razlike među učenicima.
- 7) Potrebno je osigurati stalno praćenje sustava te unutarnju i vanjsku evaluaciju - i to na razini pružatelja usluge i na razini sustava.

Sve se ove točke mogu sažeti u dvije riječi, kvaliteta i osiguravanje kvalitete, jer je postizanje kvalitete put na kojemu se susreću učenici, poslodavci i društvo.

Događaji

EQAVET-ov Simpozij o učenju - od sektorskih pristupa do osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, koji je usmjeren na partnerstvo u učenju temeljenom na radu i uloge osiguravanja kvalitete, održan je u Bruxellesu (*The International Auditorium*) 24. i 25. studenoga 2014. godine.

Ovaj je Simpozij pružio priliku da se produbi dijalog između sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i sudionika tržišta rada vezano uz aspekte osiguravanja kvalitete:

- strukovno obrazovanje i osposobljavanje na najvišoj razini kvalitete, u svrhu podizanja kvalitete strukovnih vještina
- učenje temeljeno na radu, koje uključuje i velik broj i kvalitetu pripravničkoga staža, naukovanja i dvostrukoga modela učenja, da bi se olakšao prijelaz s učenja na posao
- suradnja javnih i privatnih institucija (kako bi se osigurali odgovarajući nastavni planovi i pružanje odgovarajućih vještina).

Rezultati rada preuzeti sa sektorskih seminara EQAVET-a 2011. – 2013. ([EQAVET Sectoral Seminars 2011-2013](#)) pružili su podlogu sudionicima Simpozija za zaključak da snažnija kultura suradnje između sudionika tržišta rada može unaprijediti odgovore na izazove s kojima se suočava sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Povrh toga, Simpozij je nadograđivao i istraživao rezultate Udruženja sektorskih vještina Europske komisije ([Sector Skills Alliances](#)) koji su objavljeni 2012. godine da bi se upozorilo na neslaganje između potreba tržišta rada i vještina što ih pruža sustav obrazovanja i osposobljavanja u EU-u.

Na Simpoziju se raspravljalo o tri pitanja:

1. Predviđanje potreba za vještinama
2. Učenje temeljeno na radu kroz perspektivu cjeloživotnog učenja

3. Vještine učitelja i trenera.

Svrha Simpozija je bila da okupi ključne čimbenike među donositeljima politika, organizacijama, socijalnim partnerima u EU-u i nacionalnim udruženjima poslodavaca (gospodarskih komora i obrta, strukovnih komora, sektorskih vijeća itd.).

Predstavljene su tri studije slučaja (iz Nizozemske, Italije i Norveške), koje dodatno osvjetljavaju jedno od gore navedenih pitanja. Studije slučaja su bile predstavljene u dva dijela:

- a) Prezentacija koja predstavlja kontekst studije slučaja i daje pregled okvira u kojemu je studija napravljena, organizacijska rješenja, uspostavu partnerstava/dijaloga i sl. na nacionalnoj i regionalnoj razini, što odražava dobru praksu.
- b) Element „svjedočenja“, predstavljen (u obliku intervjua) od ključnog aktera (klijent/korisnik, primjerice naučnik, polaznik cjeloživotnog učenja, učitelj/trener), koji je na osoban način predstavio i opisao kako je ono navedeno u točki a) utjecalo na njegov/njezin posao/praksu/razvoj.

Nakon prezentacije studije slučaja slijedila je rasprava u skupinama.

Sudionici Simpozija

Što je novo?

Objavljena nova brošura o osiguravanju kvalitete za učenje temeljeno na radu

Brošura daje konkretne i praktične smjernice za osiguravanje kvalitete za učenje temeljeno na radu (WBL), u skladu s EQAVET-om. Smjernice su temeljene na rezultatima rada EQAVET-ove radne skupine za učenje temeljeno na radu, osnovane 2013. godine. Radna skupina prepoznaje niz zajedničkih tema, pod nazivom *građevinski blokovi*, a koje su upotrijebljene za uspostavu i jačanje procesa osiguravanja kvalitete u učenju temeljenom na radu, a u skladu s EQAVET-om. Građevinski blokovi predstavljaju ranu analizu pristupa osiguravanju kvalitete u učenju temeljenom na radu.

Svi detalji smjernica sadržani su na EQAVET-ovom *on-line* alatu za učenje temeljeno na radu ([EQAVET online tool on WBL](http://www.eqavet.eu/online-tool-on-wbl)) koji opisuje aktivnosti koje pomažu ustanovama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje da razvijaju i podržavaju pristup osiguravanja kvalitete za učenje temeljeno na radu u skladu s EQAVET-ovim okvirom, a temeljeno na primjerima europskih pružatelja usluga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Alat se može naći na EQAVET-ovim stranicama na www.eqavet.eu

